

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA

Raad voor het Openbaar Bestuur
T.a.v. de voorzitter,
de heer drs. H. Polman
Postbus 20011
2500 EA S GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Bestuur, Financiën en Regio's

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](http://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Contactpersoon
Linda Kwak

T 06-12989673
linda.kwak@minbzk.nl

Datum **4 SEP 2020**
Betreft Adviesaanvraag financiële compensatie vanwege de corona
crisis

Kenmerk
2020-0000467421

Uw kenmerk

Geachte Raad,

In het Bestuurlijke Overleg Financiële verhoudingen (BOFv) van 8 april jl. is tussen het Rijk en de koepels de afspraak gemaakt dat de Raad voor het Openbaar Bestuur betrokken zal worden bij de advisering over de financiële compensatie vanwege de corona crisis. Er is afgesproken uw Raad te vragen een validerende rol in te vullen in het proces van de compensatiemaatregelen. Dat wil zeggen, uw Raad doet een toets op het proces, de methodiek, definities etc. Het gaat dus niet om een toets te doen op de hoogte van het bedrag. Dat is een politieke bestuurlijke afweging. Uw rapport zal betrokken worden bij de besprekingen in het BOFv over de financiële compensatie van medeoverheden voor de inkomstenderving en extra kosten als gevolg van corona.

Aard van de adviesaanvraag

Het is in deze tijd van belang dat overheden gezamenlijk optreden om het coronavirus en de economische en sociale gevolgen van de corona-aanpak te bestrijden. Er is veel erkenning voor de inzet van de medeoverheden: er wordt door iedereen hard gewerkt om te doen wat nodig is.

Het is dan ook reëel dat ook de medeoverheden duidelijkheid hebben over wat ze mogen verwachten aan compensatie ten aanzien van al hun inspanningen. Ze maken nu immers extra kosten en lopen inkomsten mis, zowel op korte als op lange termijn. Het is daarom van belang zo spoedig mogelijk de omvang van deze kosten in kaart te brengen en te werken aan oplossingsrichtingen. Hierbij gaat het om een reëel beeld van de kosten, waarbij ook de inkomstenderving wordt meegenomen. Uitgangspunt hierbij is dat de medeoverheden er als gevolg van de corona-aanpak niet slechter voor komen te staan dan daarvoor.

In april/mei zijn onder leiding van een regiegroep de eerste kosten en inkomstenderving in kaart gebracht. Dit heeft ertoe geleid dat een eerste financieel compensatiepakket van ruim € 560 mln. is overeengekomen voor de extra kosten en inkomstenderving die medeoverheden op enkele terreinen hebben gehad als gevolg van de coronacrisis in de periode 1 maart – 1 juni 2020. De minister van BZK heeft mede namens de staatssecretaris van Financiën –

DGBRW
BFR

Datum

Kenmerk
2020-0000467421

Fiscaliteit en Belastingdienst, op 28 mei jl. hierover een brief aan de Tweede Kamer gestuurd. De Tweede Kamer is op 31 augustus jl. geïnformeerd over een aanvullend pakket en over het feit dat er nog onderzoeken lopen om tot de afrekening van de meerkosten en de kosten van de inhaalzorg voor Jeugd en Wmo te komen en of er mogelijk nog niet gedekte uitgaven voor sport zijn. Ook met betrekking tot de inkomstenderving volgt er nog een definitieve afrekening.

Inmiddels is ook duidelijk dat de financiële gevolgen van de coronacrisis verstrekkender van aard zijn en een ingrijpende doorwerking hebben: de crisis heeft gevolgen voor de brede financiële positie van medeoverheden. Aan uw Raad wordt een validerende rol gevraagd ten aanzien van het proces, de methodiek, definities etc. Het gaat dus niet om een toets te doen op de hoogte van het bedrag. Dat is een politieke afweging.

Voor deze adviesaanvraag gaan we ervan uit dat uw Raad een toets doet op de reële kosten en gedeelde inkomsten zoals die in beeld zijn gebracht in de gesprekken tussen Rijk en medeoverheden over compensatie. Het gaat dan om de vraag of er sprake is van een plausibele procedure en methodiek voor het vaststellen van de compensatie. Levert dit een reëel beeld op van de kosten en gedeelde inkomsten? Daarvoor is nodig dat u beschikt over de methodiek waarop de raming van de kosten is gebaseerd. Het ligt voor de hand dat u daarbij let op de consistentie van de gehanteerde uitgangspunten. In hoeverre zijn verschillen in benadering objectief verklaarbaar en redelijk, dat wil zeggen in overeenstemming met de verantwoordelijkheden? Het betreft de procedure afspraken die gemaakt worden om tot een vaststelling van de compensatie van de reële kosten te komen. De feitelijke compensatie is een politiek bestuurlijke weging.

Het ligt daarbij in de rede dat het advies naast de macro-compensatie ook aandacht zal besteden aan de afspraken die tegemoetkomen aan bijzondere situaties voor individuele medeoverheden. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om per individuele medeoverheid tot een advies te komen, maar het kan wenselijk zijn om een enkele individuele medeoverheid of groepen medeoverheden met bijzondere omstandigheden apart te bekijken. Ook komt de vraag aan de orde om vervolgstappen te zetten, om na te denken over de compensatie van de (nog)resterende kosten en de inkomstenderving die nog zullen optreden als gevolg van de noodzakelijke aanpassingen. Inmiddels is ook duidelijk dat de financiële gevolgen van de coronacrisis verstrekkender en ook fundamenteeler van aard zijn. De crisis heeft gevolgen voor de brede financiële positie van medeoverheden. En daarmee zijn ook de financiële verhoudingen met de medeoverheden in het geding. Dit geldt voor de gehele periode waarover medeoverheden schade ondervinden als gevolg van de Coronacrisis.

Vragen aan uw Raad:

- Wat is de zienswijze van de Raad over de wijze waarop de compensatie is vastgesteld?
- Is naar het inzicht van de Raad sprake van een transparante procedure en plausibele methodiek ?

DGBRW
BFR

Datum

Kenmerk
2020-0000467421

- Geeft dit een reëel beeld van de kosten en de gedeerde inkomsten?
- In hoeverre is er mogelijk sprake van onvoorziene kosten of gedeerde inkomsten?
- Wat zijn in het licht van de ontwikkelingen reële uitgangspunten voor de financiële compensatie van medeoverheden die recht doen aan de financiële positie en verantwoordelijkheden van medeoverheden?

Deze adviesaanvraag vergt mogelijk nadere toelichting. Voor nadere toelichting vanuit het Rijk kunt u contact opnemen met Marianne van den Berg (marianne.vandenberg@minbzk.nl; 06-29978205). Ik wil uw Raad vragen om ons te informeren over de wijze waarop invulling zal worden gegeven aan de uitvoering van bovengenoemde vraag en het tijdsplan waarin we uw advies mogen verwachten.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

